



'STAD EN MENSEN GEVEN ENERGIE'



WIE: ELINE VAN DER DOE (38)
GEBIED: HILLEGERSBERG-SCHIEBROEK EN OVERSCHIE

gebiedsontwikkelaars van de Gemeente Rotterdam geven een inkijkje in hun stad en leven. Namens de gemeente maken ze het voor particuliere investeerders aantrekkelijk om in Rotterdam te investeren. Ze oefenen invloed uit op de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de stad en doen actief mee met ontwikkeling. Jan van de Ree, Mark Sutherland, Lisette Groen, Frans de Jong, Eline van der Doe, Debbie Ginter, Ferry Pronk en Jaap van den Berg maken de stad!

Studeren en wonen in Rotterdam was nooit haar bedoeling. Uiteindelijk viel de keuze van de van oorsprong Zeeuwse Eline van der Doe toch op een studie in Rotterdam. Eerst Communicatie, daarna Bestuurskunde aan de Erasmus-universiteit. En daar heeft ze geen seconde spijt van. Alweer twaalf jaar werkt ze voor de Gemeente Rotterdam. Een droombaan.

ENERGIE

Bij de Gemeente Rotterdam werken, stond op nummer 1 van haar to do lijstje. Na haar afstuderen, werd er een tijdlang geen nieuwe mensen aangenomen. Dus ging Van der Doe aan de slag bij een consultancy bedrijf. Vacatures bij de gemeente hield ze nauwlettend in de gaten. Lachend: 'Toen er vacatures waren had ik eigenlijk geen idee waar ik nu precies op solliciteerde. Maar ik kon aan de slag.' Het pakte goed uit. Ze gaat iedere dag met plezier naar haar werk. De stad en de mensen geven haar energie, verklaart ze.

MOOIER VAN DICHTBIJ

Rotterdam heeft de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling

doorgemaakt. Soms is ze jaloers op de studenten van nu als ze door de stad fietst. 'Rotterdam is voor studenten nu zoveel leuker dan in mijn tijd. Overal zijn hippe cafés en plekken waar je kunt ontbijten, lunchen of werken. Wij moesten echt zoeken naar iets leuks. Meestal werd het een uitgaansgelegenheid in de Oude Haven, waar ik woonde.'

Als student had ze in eerste instantie een verkeerd beeld van Rotterdam, geeft ze toe. 'Rotterdam kende ik van nu en dan een bezoekje aan de stad. Als je van Zeeland naar Rotterdam ging met openbaar vervoer kwam je op het Zuidplein uit. Bij het Wilhelminaplein werd de stad pas leuk, een plek waar de metro ondergronds ging. Heel onaantrekkelijk.'

ONBEGRENSD

Dat beeld van Rotterdam is 180 graden gedraaid. Na haar studie wilde Van der Doe de stad met onbegrensde mogelijkheden niet meer verlaten. 'In deze stad kun je nog iets doen. In historische steden ben je in mijn vakgebied veel beperkter. In Rotterdam is veel bespreekbaar: er is ruimte voor



vernieuwing. Rotterdam heeft lang moeten vechten om investeerders aan zich te binden, maar dat is verleden tijd.'

WEST

Met vriend, twee kids, en stiefdochter woont ze in West tussen vooroorlogse huizen in een particulier nieuwbouwproject. Eveneens een staaltje onbegrensde

vernieuwing. 'In de crisis kwam een groep geïnteresseerden voor een braak stuk liggend terrein bij elkaar. Op die plek wonen, zagen we helemaal zitten. Nu staan er veertien verschillende huizen. Een plan dat past in de wijk, en een architectuurprijs won. Het is een voorbeeld van hoe modern wonen in een oude bestaande buurt past.'

PROJECT UITGELICHT OVERSCHIE

'De foto wilde ik in Overschie maken. In Overschie liggen kansen, en dat staat niet op het netvlies van veel mensen. Het heeft alles in zich: een industrieel gebied, de luchthaven, snelwegen, een groot woningbouwproject, maar ook groen. Een oude dorpskern, dijkjes en linten. En het ligt tien minuten van de stad. Wat wil je nog meer?'

FAVORIETEN:

- Restaurant:** Belen boek, maar
- Koffie:** De lobby van het Nhow ontmoedigend dik.'
- App:** Appie en Picnic. 'Ik ga nooit meer naar een supermarkt.'
- Winkel:** 'Teveel om op te noemen.'
- Gebouw:** Het Timmerhuis. 'Een mooi gebouw, fijne werkplek in het centrum.'
- Public Space:** De Heemraadssingel. 'Op een heldere herfstdag is het er prachtig.'
- Film:** Green Book. 'Prachtig.'
- Serie Netflix:** Herhalingen van Friends, Sex Education. 'Als ik Netflix kijk zet ik even mijn hersens uit.'
- Boek:** In Europa van Geert Mak. 'Ik ben er voor de zoveelste keer aan begonnen. Prachtig
- Krant:** Volkskrant. 'Helaas gaat-ie vaak ongelezen bij oud papier. Te weinig tijd.'
- Vakantie:** Wintersport
- Toeristische tip:** 'Verken Rotterdam fietsend.'
- Gast aan tafel:** Lotte Stam-Beese. 'Ze leeft niet meer, maar heeft met haar plannen tijdens de wederopbouw op veel plaatsen de stad gemaakt.'
- Gespreksstof:** 'Welke keuzes zou ze nu maken.'
- Missie 2019:**
- Zakelijk:** 'In Overschie nu eindelijk de op de plank liggende projecten realiseren
- Privé:** Meer rust en tijd voor gezin creëren.'

TROTS OP SAMENWERKING IN DE STAD



WIE: JAAP VAN DEN BERG (64)
GEBIED: PRINS ALEXANDER

Een oude rot in het vak, zo kun je Jaap van den Berg wel noemen. Hij heeft Rotterdam onder zijn handen vandaan zien groeien. Van arme werkstad, naar een toonaangevende wereldstad. Als afgestudeerd TU Delft student kwam hij binnen. In een periode dat de stad net had ingezet op stadsvernieuwing, en de gemeente slechte buurten opknapte. 'Een belangrijke ingreep voor de stad', blikt Van den Berg terug. Nu is hij met net zoveel enthousiasme actief in Prins Alexander.

NESSELANDE

Niet alleen natuurlijk, vult Van den Berg direct aan. Stadsontwikkeling is teamwork. Door dat teamwork heeft de stad zich op de kaart gezet. Niet alleen het centrum met het stationsgebied staat te boek als hoogstandje, maar ook op een project als Nesselande kan Rotterdam trots zijn, meent hij.

'In 2000 zijn we daar gestart met nieuwbouw. En we zijn nog niet klaar; er is nog ruimte voor mooie projecten. Nesselande is een prettige

nieuwbouwwijk met opvallende architectuur, veel koopwoningen, een boulevard en een strand aan de plas. Een prachtige plek met veel groen en water.'

OPSMUK

Rotterdam is zo'n stad waar je oprecht van kunt zeggen dat het toonaangevend is in de moderne bouw. Zonder al teveel opsmuk. Net als zijn inwoners: direct en recht door zee, verklaart Van den Berg zijn passie voor stad en rivier. Hij heeft naar de havenstad leren kijken. 'Je leert steeds beter wat een stad nodig heeft. Hoe je bijvoorbeeld een goede mix aan woningen in de wijk krijgt. Diversiteit trekt de buurt omhoog; bedrijvigheid ook. Je kunt er huiverig voor zijn, maar het brengt levendigheid en werk in de buurt.'

LANGE ADEM

Mooie herinneringen heeft hij aan de start van de revitalisering van de Witte de Withstraat, rond 1987. Eerste vereiste: een lange adem. De totale metamorfose heeft ruim twintig jaar in beslag genomen. Nu is

het een veilige hippe uitgaansbuurt. Een plek met horeca, galerieën en vernieuwende winkels. 'De Witte de With was een onaantrekkelijke straat met veel criminaliteit en leegstand. De gemeente werkte nauw samen met ondernemers en bewoners om er iets moois van te maken. De panden en straat zijn stap voor stap opgeknapt. Ik ben trots op wat daar samen is gerealiseerd.'

ALEXANDRIUM

Nu steekt Van den Berg zijn handen uit de mouwen in Prins Alexander. De opknappbeurt van station Rotterdam Alexander en de vele initiatieven zijn de katalysator om door te gaan met de omgeving. De aanblik: veel beton en weinig groen. 'Dat gaat veranderen. Ondernemers, de gemeente en instanties hebben de koppen bij elkaar gestoken. Er komt een gebied met meer groen en menging van winkelen, wonen en werken. Alexandrium is dan niet langer meer een stenig monofunctioneel gebied.'

FAVORIETEN:

- Restaurant:** 'Zinc. Het is er ongedwongen authentiek.'
- Koffie:** Buurtbistrot Laurensius in de Saftlevenstraat. De koffie is heerlijk, de horecazaak intiem en gezellig.'
- App:** 'Whatsapp. Superhandig voor groepscommunicatie.'
- Winkel:** 'Knetter en Donner. De eerste is een kledingzaak, vintage oude en nieuwe stijl, met een mooie mannencollectie. Donner is een boekhandel met het grootste assortiment van Nederland.'
- Gebouw:** 'Centraal Station en First. Het CS heeft Rotterdam mede op de kaart gezet.'
- Public Space:** Het Park.
- Film IFFR:** 'Mag het ook een
- gewone film zijn? Werk ohne autor over de kunstenaar Gerhard Richter die van de DDR naar West-Duitsland vluchtte.'
- Serie Netflix:** 'Ik kijk niet naar Netflix.'
- Boek:** 'De heilige Rita van Tommy Wieringa. Het is meesterlijk geschreven.'
- Krant:** NRC
- Vakantie:** 'Zeilen, fietstochten maken en steden bezoeken.'
- Toeristische tip:** Bikeline fietstochten.
- Gast aan tafel:** 'Aboutaleb onze wereldburgemeester.'
- Gespreksstof:** Hoe ziet Rotterdam er over honderd jaar uit.'
- Beste advies:** 'Wandelen in stad en natuur.'
- Missie 2019:** 'Werk en privé in balans.'



PROJECT UITGELICHT WATERWIJK NESSELANDE

'In Nesselande zijn al vele droomhuizen gebouwd. De kavels aan het water zijn uniek. Een mooie plek voor als je zelf een huis wil laten bouwen. Alle faciliteiten die je kunt bedenken zijn in de buurt. Nesselande is een gewilde wijk. Er komen meer vrije kavels in de verkoop.'

‘DE RODE LOPER LIGT VOOR ONS UIT’



WIE: JAN VAN DE REE (45)
GEBIED: CENTRUM

Nu Rotterdam de toonaangevende lijstjes aanvoert, hoopt Jan van de Ree dat de stad haar nuchterheid behoudt, en niet arrogant wordt. Want juist die eigenschap en de hands-on-mentaliteit heeft Rotterdam na al die jaren knokken op de kaart gezet, stelt hij.

VERRASSEN

Het knokken vindt Van de Ree het aantrekkelijke aan zijn vak. ‘Als je voor een stad als Rotterdam werkt, loop je niet over gebaande paden. Dat past bij mij.’

Het was destijds de reden dat hij voor de gemeente Rotterdam koos, en Nijmegen verruilde voor de internationale havenstad. ‘Rotterdam is een stad die je blijft verrassen. Bekijk de stad eens door de ogen van de toerist. Je moet zoeken naar de leuke plekjes. Dat is het spannende van Rotterdam. Het uitgaansleven bijvoorbeeld is verspreid over de stad. In Rotterdam is geen historische kern, maar na de bombardementen zijn er wel stukjes in tact gebleven zoals oud-Charlois of Noord. De dynamiek van de stad is bruisend met een diversiteit aan mensen, alle kleuren van de regenboog. Mensen onderscheiden

zich. Het maakt dat Rotterdam geen eenheidsworst is.’

RODE LOPER

Rotterdam was een stad die decennialang door veel investeerders links werd gelaten, tot de crisis haar intrede deed. De prijzen lagen gunstig, en van het een kwam het ander, vertelt Van de Ree. ‘In Rotterdam gaat alles soepeler’, hoort hij nu steevast van projectontwikkelaars. ‘Dat klopt ook. Van oudsher moesten we investeringen loskrijgen. Dat ging niet vanzelf. Dan ben je als stad bereid mee te denken.’ De media helpt ook bij het kweken van een positief imago, beaamt hij. ‘Rotterdam komt nu goed in het nieuws. Dat nieuws trekt investeerders en ondernemers aan. Zeker na de oplevering van het stationsgebied ligt de rode loper voor ons uit.’

HOOGBOUW

Van de Ree houdt zich bezig met grote vastgoedontwikkelingen en werkt samen met (Rotterdamse) architecten van wereldfaam. Hij krijgt taaie vraagstukken op zijn bordje. Hoe hou je het leefbaar in

hoogbouw, is bijvoorbeeld zo’n uitdagend vraagstuk. ‘Rotterdam is koploper in haar hoogbouwbeleid en verfijnt dit voortdurend. Nu proberen we anonimiteit, criminaliteit en eenzaamheid te voorkomen. We willen dat er lobby’s worden gemaakt waar een conciërge zit. Dat je vanuit de parkeergarage niet direct door naar de etage van je appartement kunt, maar eerst de hal passeert zodat je wordt gezien. Verder zijn er gemeenschappelijke ruimtes zoals een terras met buitenkeuken of een fitnessruimte. We denken steeds meer na over de binnenkant van een gebouw.’

SCHIEKADEBLOK

Een project waar Van de Ree nog zijn tanden in wil zetten is het Schiekadeblok. In crisistijd heeft de gemeente daar het vastgoed overgenomen. Een ingewikkeld vraagstuk. ‘Er moet een nieuwe koers gevaren worden. We willen er een woongebied creëren, maar ook het ontstane uitgaansleven en de start ups behouden. Kantoren moeten geïntegreerd worden. De grootste uitdaging is keuzes maken.’

FAVORIETEN:

Restaurant: ‘Alohabar. Waar kun je nu eten in een voormalig tropisch zwembad?’
Thee: ‘Aan het strand van Hoek van Holland.’
App: NOS.
Winkel: ‘Ik winkel zo min mogelijk.’
Gebouw: ‘Het voormalige Postkantoor op de hoek Meent/ Coolsingel.’
Public Space: ‘In een ligstoel op het grasveld voor hotel New York.’
Serie Netflix: Better call Saul.
Boek: ‘Ik heb net De heilige Rita van Tommy Wieringa uit.’
Krant: NRC
Vakantie: Skiën
Toeristische tip: ‘De hele Binnenweg vanaf het Binnenwegplein tot aan de Schie. Een multiculturele buurt.’
Gast aan tafel: ‘Rianne van Dorst. In een van de afleveringen van Nachtdieren was ze een nacht op pad in onze stad. Goed om Rotterdam ook eens op een ander tijdstip te bekijken.’
Gespreksstof: Wat wil zij aan de stad veranderen.’
Beste advies: ‘Ik heb het nog nooit



gedaan, dus denk dat ik het wel kan’, van Pippi Langkous’
Missie 2019: ‘Ik zie wel wat er op mijn pad komt.

PROJECT UITGELICHT POSTKANTOOR MEENT/COOLSINGEL

‘Het pand heeft jaren leeg gestaan. Het postkantoor is een Rijksmonument; prachtig van binnen met een enorme hal. Het plan van de huidige eigenaar is om de achtergevel deels te slopen zodat ruimte ontstaat voor de bouw van een woontoren. In het pand komt een hotel, horeca en winkels.’

DOORBREKEN MISMATCH IN ZUID



NAAM: MARK SUTHERLAND (56)
GEBIED: CHARLOIS EN IJSSELMONDE

Een grote wens van Mark Sutherland: dat ze op Zuid definitief de vicieuze cirkel kunnen doorbreken met als doel diversiteit in de buurt. Zuid verdient dat, zegt hij stellig. Een eerste stap wordt gezet.

Dat hij na zijn studie Ecologie van het Wonen niet direct als beleidsambtenaar aan de slag ging, maar de Haagse Schilderswijk introk en direct met bewoners communiceerde, helpt hem nog steeds in zijn huidige carrière in Rotterdam-Zuid. Eveneens een stadsdeel met achterstandsgebieden. 'Die ervaring zit in mijn DNA. Ik maak geregeld een vertaalslag naar Zuid. Als generalist krijg ik een diversiteit aan kwesties op mijn bordje. Alles wat te maken heeft met fysieke en maatschappelijke ontwikkeling. Soms heel concreet, mag ik op die plek gaan bouwen. En vaak ook meer complex: wat kunnen we doen om meer doelgroepen voor Rotterdam-Zuid te interesseren. Rotterdam is een stad met een prachtige rivier, van contrasten en vele keuzemogelijkheden. Dat maakt het interessant.'

VICIEUZE CIRKEL

In Zuid doen de gemeente, maatschappelijke partners en het Rijk veel moeite om het gebied een boost te geven. Het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid is een kwestie van lange adem en geduld. Het is zoeken naar het juiste gereedschap om de vicieuze cirkel te doorbreken.

'Van oorsprong is Zuid een stadsdeel met lager opgeleiden en goedkope woningen. Als mensen zich verbeteren door scholing en werk, dan moeten er ook betere woningen en woonmilieus zijn om naar door te stromen. Het ontbreekt aan voldoende middeldure en duurdere woningen. Dat is een structurele mismatch. Mensen vertrekken dan naar de noordoever of VINEX-wijken. Die beweging stoppen is een dure opgave. Dan moet je twee of drie goedkope woningen uit de markt halen, en er één duurdere voor terug zetten. Of we dat moesten doen en hoe, daar is lang over gesproken. Sinds enkele jaren kopen we plekken aan. Tot zeker 2030 zullen we hier mee doorgaan.'

DUURZAME OPLOSSING

Natuurlijk helpt de huidige huizenmarkt een handje mee. Door de stijgende prijzen kijken hoger opgeleiden ook eens op Zuid. 'Maar die trend houdt weer op. We willen een duurzame oplossing creëren. Dat meer mensen gaan zien, dat het leuk is om in Zuid te wonen en dat daar ook mogelijkheden voor zijn.'

WAAL- EN MAASHAVEN

De stad en de rivier maken Rotterdam zo mooi. Charlois zit tussen twee havens ingeklemd, de Waal- en Maashaven. De eerste binnenvaart zou over een aantal jaren weleens een kanshebber voor nieuwe woonprojecten kunnen zijn, denkt Sutherland. 'We zijn er niet op uit om bedrijven of de binnenvaart weg te jagen, maar kijken wel naar mogelijkheden om op termijn hier een mooi gemengd woon-werkgebied te realiseren. Dan zijn we wel 10 jaar verder. We gaan namelijk eerst Katendrecht, de Afrikaanderwijk en de Rijnhaven afmaken.'



PROJECT UITGELICHT MIJNKINTBUURT

'In deze buurt in de Tarwewijk koopt de gemeente 172 kleine oude woningen op. Ze worden onteigend en er komen grote gezinswoningen voor terug. Je ziet nog niks, maar de aankoop vordert gestaag.'

‘ALS STAD VOEREN WE DE LIJSTJES AAN’

5

WIE: DEBBIE GINTER (43)
GEBIED: KRALINGEN-CROOSWIJK EN NOORD

Debbie Ginter kan zich niets mooiers voorstellen dan werken voor haar eigen stad. Ze woont er nu ruim twintig jaar, en heeft de stad zien groeien. In 1998 was Perron 0 al afgebroken, de Erasmusbrug net klaar en de Rotterdamse skyline verscheen aan de horizon. Anno 2019 worden onder meer De Markthallen en het stationsgebied geroemd om de architectonische inventiviteit. ‘Ik durf nu wel te stellen dat we als stad de goede lijstjes aanvoeren.’

CROOSWIJK

Ginter groeide op in Delft, studeerde Planologie in Nijmegen. Rotterdam fascineerde haar toen al. ‘Na mijn studie ging ik in de stad wonen in Crooswijk. De rauwheid van de stad sprak mij aan, de sfeer. De manier waarop de stad zichzelf heeft opgebouwd na het bombardement. De grote gebaren, de bouw van de Erasmusbrug en de hoogbouw. Rotterdam voelde op dit soort aspecten in die tijd voor mij al

anders dan andere grote steden in Nederland.’

Sinds 2007 werkt ze bij Stadsontwikkeling, inmiddels als gebiedsontwikkelaar voor Kralingen-Crooswijk en Noord. ‘Echte Rotterdamse stadswijken met een rijke geschiedenis. De uitdaging ligt in het behouden van het goede, en het behoedzaam toevoegen van nieuwe ontwikkelingen. De transformatie van de oude gevangenis aan de Noordsingel naar een bijzonder woonmilieu en de ontwikkeling van de broedplaats voor circulaire bedrijvigheid Blue City in het voormalige zwembad Tropica zijn hier mooie voorbeelden van.’

LANGE ADEM

Ginter kent Rotterdam op haar duimpje. Heeft in veel gebieden gewerkt, op Noord en Zuid. ‘Als we door de stad lopen, laat ik mijn kinderen zien waaraan ik heb gewerkt. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van Hart van Zuid

rondom het Zuidplein. Vorige jaar is daar het vijftig meter zwembad opgeleverd in het voormalige deelgemeentekantoor. Maar de stadsontwikkeling is nog niet af. Om een stad te ontwikkelen, heb je een lange adem nodig. Dat is niet altijd even makkelijk, en dat heb ik moeten leren. Van nature kan ik ongeduldig zijn. Een crisis of de afhankelijkheid van de markt kunnen zomaar een streep door plannen halen of vertragen. Maar als het er dan eenmaal staat... Dat is een geweldig gevoel.’

DIRECTHEID

De directheid en openheid van de Rotterdammer schept mede die mogelijkheden, stelt Ginter. ‘Ik houd van de Rotterdamse mentaliteit. Ik moest er even aan wennen, maar in alle opzichten is het fijn: zakelijk en privé. Deuren staan altijd open. Rotterdam is een stad waar veel kan. En, door onze nuchterheid gaan we niet snel ten onder aan succes!’

PROJECT UITGELICHT ZOMERHOFKWARTIER

‘In Noord komt naast de historische Hofbogen een gemengde stedelijke stadswijk op een voormalig binnenstedelijk bedrijventerrein, die Noord en de binnenstad beter moet gaan verbinden. Het eigen karakter dat hier de afgelopen jaren is ontstaan, is leidend voor de gebiedsontwikkeling. De woningen zijn bestemd voor alle doelgroepen.’

KRALINGEN-CROOSWIJK

‘Aan de rand van het Kralingse bos, op een prachtlocatie, verrijst een nieuw woongebied met achthonderd woningen. Er wordt volop gewerkt aan de planvorming. Fijn, want straks kan een grote groep Rotterdammers hier een doorstart maken.’

FAVORIETEN:

Restaurant: Deli Bird. ‘Heerlijk Thais eten.’

Koffie: Een latte bij Jordy's Bakery. ‘Een sfeervol en mooi verbouwd pand in Kralingen-West.’

App: Whatsapp

Winkel: ‘De winkels op De Meent, Pannekoekstraat en Oude Binnenweg.’

Gebouw: Van Nelle Fabriek, UNESCO werelderfgoed. ‘Een creatieve ontmoetingsplek

in een industrieel monumentaal pand.’

Public Space:

Campus van de Erasmus Universiteit. ‘Die plek is de afgelopen jaren omgetoverd tot een mooie en levendige ontmoetingsplek.’

Boek: Biografie Bruce Springsteen.

‘Niet eens zozeer vanwege zijn muziek, maar om zijn verhaal: hoe visie, leiderschap



en doelgerichtheid zijn succes hebben bepaald.’

Krant: NRC

Vakantie: Italië.

‘Om te wandelen, skiën en lekker eten.’

Toeristische tip:

Huur een fiets en ga langs de Rotte, neem een kijkje

in Oud Charlois en bezoek het nieuwe zwembad in het Hart van Zuid. Of ga hardlopen langs de Maas en door de Esch.’

Missie 2019:

‘Steentje bijdragen aan een groeiende stad. Geen gaten dicht bouwen, maar

kwaliteit maken met voldoende sportgelegenheid en groen.’

‘IK KRIJG DAGELIJKS EEN WARM GEVOEL VAN AL DIE INITIATIEVEN UIT DE WIJK’



WIE: LISETTE GROEN (43)
GEBIED: DELFSHAVEN EN M4H

Ze deed de allerleukste studie van de wereld, Bouwkunde aan de TU Delft. Voor de liefde vertrok Lisette Groen twaalf jaar geleden richting Rotterdam. Nu is ze onderdeel van de stad geworden. Groen kan er haar creativiteit en inzichten prima kwijt. Heeft oog voor detail en mooie gebouwen, en denkt pro-actief mee.

VOETSPOREN

Dat het TU-Delft moest worden, zit in haar genen. Ze trad in de voetsporen van haar vader, ook hij studeerde in Delft. Na haar studie heeft Groen jarenlang voor ontwikkelaars gewerkt, en een tijdje voor de gemeente Den Haag. Zat ze aan de andere kant van de tafel. Groen werd die cultuur – mannen in strakke pakken – zat en koos voor meer diversiteit bij de Gemeente Rotterdam. Lachend: ‘Misschien moest ik eerst wel moeder worden om die carrièreswitch naar gebiedsontwikkelaar te maken.’ De ervaring stak ze in haar zak, en komt haar

van pas bij gebiedsontwikkeling en bewoners. ‘Bij de gemeente ben ik verantwoordelijk voor het hele pallet: voor nu en in de toekomst. Dat ik voor ontwikkelaars heb gewerkt, is een pluspunt. Ik ken de manier van denken, en dat geeft een voorsprong.’

RAUWIGHEID

Rotterdam heeft haar hart gestolen. ‘Rotterdam is een wereldstad. Ik hou van de rauwigheid. De mentaliteit niet lullen, maar poetsen. Dat is een eigenschap die mij goed past. Typerend voor Rotterdam is dat alles hier zo goed mixt. We leven in de stad met 209 culturen. Dat gaat niet allemaal vanzelf, maar de wil is er wel. Rotterdam bruist en heeft een positieve swing. In de wijken heerst een goede houding: we moeten het met elkaar doen. Ik krijg dagelijks een warm gevoel van al die initiatieven uit de wijk. Dan maken bewoners zich bijvoorbeeld hard voor een wijkcentrum, een plek waar ze samen kunnen komen: een buurt- of speeltuin.’

CREATIEVE MARKT

Groen is de spil tussen het publiek, investeerders en het ambtelijk stelsel. Ze wordt blij van grote en kleine projecten die de stad mooier maken, en op de kaart zetten. Het enthousiasme van partijen raakt haar nog steeds. ‘Neem het M4H gebied. Ruw en rauw. Ik zie een prachtig ruw gebied, en bedenken mede hele mooie creatieve plannen. Maar je moet er met z’n allen wel in durven investeren. Ook de bewoner moet het zien. Dat dit lukt, en er zo’n creativiteit op de markt is, ben ik heel blij mee. Rotterdam kent mensen met lef. Mensen die anders kunnen denken. Dat hoort ook bij de Rotterdamse mentaliteit.’

CENTRUM

Ze woont nu nog in Kralingen. Fijn voor de kinderen. Zodra ze naar de middelbare school gaan, trekt ze de verhuisplannen uit de kast, vertelt Groen. ‘Het centrum lonkt. Ik hou van de reuring en het echte stadse gevoel.’



PROJECT UITGELICHT HET DAKPARK

‘Het Dakpark in Bospolder Tussendijken, het grootste dakpark van Europa. Een op negen meter hoogte liggend park boven een winkelboulevard en maar liefst 85 meter breed. Een mooi project in samenwerking met de buurt. Er worden nu ook woningen toegevoegd aan de kop en staart van het park. Een knap staaltje samenwerking!’

FAVORIETEN

Restaurant: Brasserie Pierre. ‘Vanwege mijn liefde voor Frankrijk. Ik heb ook aan de Sorbonne gestudeerd.’

Koffie: Coffeelicious. ‘Net ontdekt met mijn favoriete collega, super cosy.’

App: Instagram. ‘Lekker op de hoogte van alles en nog wat!’

Winkel: Dante6. ‘Mooie spullen en toffe dames die er werken.’

Gebouw: Het Wereldmuseum. Ik ben er pas getrouwd.’

Public space: ‘Op de Maas in een watertaxi, zo vrij als een vogel.’

Serie Netflix: The goodwife, Homeland. ‘Van kostuumdrama tot spanning...’

Boek: De vliegeraar, Khaled Hosseini. ‘Ontroostbaar.’

Krant: NRC Next
Vakantie: Zuid Frankrijk/ Italië.

‘Goed eten, zon, zee, strand en lekkere wijntjes.’

Tip: Ko Lanta Yai, Krabi. ‘Een paradijs op aarde.’

Gast: Pieter Zwart, een inspirerende jonge topondernemer met een fantastische kijk op ‘de klant voorop’. Zou graag zijn visie spiegelen aan onze taak: ‘bewoner voorop.’

Beste advies: ‘Gebruik je gezond verstand, blijf jezelf en laat je niet gek maken! (Advies van mijn vader)’

Missie 2019: ‘Rotterdam nog mooier maken, uiteraard in balans.’

IN BUITENPLAATSEN ZIJN INWONERS ZEER GELUKKIG



WIE: FERRY PRONK (48)
GEBIED: HOEK VAN HOLLAND, HOOGVLIET,
WESTELIJK HAVENGEBIED, PERNIS EN ROZENBURG

Wat maakt mensen gelukkig in hun woonomgeving? Een vraag die Ferry Pronk altijd in zijn achterhoofd heeft. De groei van de stad zit 'm niet alleen in het tastbare fysieke of economische deel, maar ook het sociaal-maatschappelijk, in de emotie, stelt hij. In 'zijn' buitenplaatsen blijken inwoners sociaal betrokken en 'zeer gelukkig'.

ONDERNEMERSCHAP

Als student van de TU Delft filosofeerde hij al hoe de wereld in het Zuid-Hollandse landschap er in de toekomst uit zou kunnen zien. Pronk had als student een bijbaantje als stedenbouwkundig ontwerper bij de gemeente Rotterdam. 'Duurzame gebiedsontwikkeling is hoe gebieden zich kunnen verwaarden of geregisseerd ontwaarden. Om je daar mee bezig te houden, moet je ondernemerschap tonen.'

Met die gewortelde instelling dook Pronk in de buitenplaatsen. Zijn analyse: het gebied heeft ook mensen van buitenaf nodig en daarmee een mentaliteitsverandering van de huidige bewoners: zich

openstellen. 'Over het algemeen zijn ze geneigd zich vast te houden aan hun eigen tradities, cultuur en netwerk. Terwijl het verwelkomen van nieuwe mensen, initiatieven en ondernemerschap hard nodig is om te blijven groeien. Dat voor elkaar krijgen, is een uitdaging.'

HOUDING

Buitenplaatsen zullen steeds vaker woningbouw met de directe omgeving op elkaar af stemmen. Het dialoog aangaan met naastliggende gemeenten, vertelt Pronk. 'En voorzieningen kun je met elkaar delen. Neem een gemeentelijk zwembad, zo'n voorziening hoeft je echt niet alleen voor jezelf te gebruiken. Kijk wat je van elkaar nodig hebt. Dat vergt een andere houding, want van oudsher is zo'n buitenplaats gewend om alles voor zichzelf te hebben.'

De levensloopbestendigheid van een buitenplaats staat eveneens hoog op Pronk's agenda. De beschikbaar- en bereikbaarheid van basisvoorzieningen. 'Hoe ga je met ouderen om bijvoorbeeld. Het is

heel vervelend als je als bejaarde naar een verzorgingshuis in een andere gemeente moet. Dat een oudere in zijn buurt kan blijven wonen, bepaalt voor een groot deel zijn geluk. Dit zorgvraagstuk moet opgelost worden en intrigeert me mateloos.'

ENERGIETRANSITIE

De gemeente Rotterdam ademt haven uit. Hoek van Holland, Hoogvliet, Pernis en Rozenburg zijn, naast hun ontstaansgeschiedenis als havendorpen, aan het begin van de energie-economische transitie op zoek naar hun hernieuwde identiteit. Het havengebied op de Maasvlakte verandert al. 'Dan moet je denken aan grote windmolens en zonneparken bijvoorbeeld. Qua werkgelegenheid moeten werknemers hoger opgeleid worden. Vroeger had je in de haven handjes nodig, nu kennis. Qua woningaantallen zit er niet heel veel groei in dit gebied. De gebieden worden letterlijk omarmd door het (industriële) landschap van de haven en beperkt door de milieuzones van veiligheid, geur- en geluid.'

FAVORIETEN:

Space: Het strand.

Stad: Machu Picchu. 'Hoe de Inca's deze stad op hoogte hebben kunnen bouwen, is mysterieus!'

Film: Captain Fantastic. 'Een ideale wereld.'

Boek: Spijkerschrift, Kader Abdolah. 'Over communiceren.'

Vakantie: 'In de natuur. Ik hou van de vrijheid.'

Toeristische tip: 'Blijf thuis....'

Gast aan tafel: 'Een stadsfilosoof. Gespreksstof: Over het opkomende narcisme.'

Beste advies: 'Blijf vertrouwen op je intuïtie.'

Missie 2019: 'In balans blijven.'



PROJECT UITGELICHT

METRO HOEK VAN HOLLAND

'Over enkele jaren is de Hoekse lijn gereed, een goede metroverbinding vanuit de stad met Hoek van Holland. Het eindstation is aan het strand. Die lijn zorgt voor dagjesmensen, maar ook voor werkgelegenheid, een nieuwe economie. Als stad maken we zo een nieuwe buitenplaats. Een badplaats die straks wellicht niet misstaat in de top tien favoriete Nederlandse badplaatsen. Maar dan moet er nog wel wat gebeuren: zorgen voor nieuwe impulsen in het toerisme en de horeca. En mooie woonprojecten creëren.'

‘IN ROTTERDAM STAAN ARCHITECTONISCHE HOOGSTANDJES’



WIE: FRANS DE JONG (64)
GEBIED: FEIJENOORD EN KATENDRECHT

Frans de Jong was er als een van de eersten bij. In 1982 was Rotterdam een walhalla voor pas afgestudeerden van de TU Delft. En dat is het op een andere manier nog steeds, lacht hij. ‘Het verschil met toen? Nu is er meer aandacht voor de buitenkant. In Rotterdam staan architectonische hoogstandjes.’

SOCIALE WONINGBOUW

Met een schat aan ervaring is hij goud waard. Noem een plek en De Jong kent de historische ontwikkeling. Bijna veertig jaar heeft hij er op zitten. Zijn eerste dienstjaar ziet hij nog voor zich als de dag van gisteren. ‘In die tijd werd er door de gemeente alleen maar geïnvesteerd in sociale woningbouw. Andere investeerders waren er nauwelijks. De stadsvernieuwing werd net uitgebreid met nog eens elf vernieuwingswijken. We hadden projectbureaus in de wijk. Daardoor stond je met je poten in de klei. Dat zou nu bijna niet meer kunnen. De projecten zijn veel groter, en de tijd is anders.’

WIJKBUREAU

In de wijk kantoor houden, had toen

zo zijn voordelen, vertelt De Jong geanimeerd. ‘Ik kende het gebied en de mensen die er werkten en woonden goed. In de Agniesebuurt of Tarwewijk waren bewoners nauw bij projecten betrokken. Iedereen met een idee kwam langs. Hun stem telde het zwaarst. Betrokken bewoners werden ondersteund door de gemeente met geld om hun eigen deskundigen in te kunnen huren. Zodat ze zich konden weren tegen ambtenaren. Ze lieten zich veelal vertegenwoordigen door studenten of net afgestudeerden van TU Delft of Eindhoven. Een interessante tijd.’

BEDRIJVGHEID

De inspraak van bewoners werd in de jaren ‘90 door inmenging van andere belanghebbenden zoals nieuwe investeerders een stuk minder, verklaart De Jong. ‘De laatste jaren zie je participatie van bewoners weer terugkomen, vooral in kleinschalige woonprojecten. Dat is een leuke ontwikkeling.’

De vorige eeuw kende meer verschillen. Zo waren bewoners niet gek op bedrijvigheid in de wijk. ‘Bewoners zagen bedrijven eerder als vijand dan partner. Tegenwoordig is

dat heel anders. Bedrijvigheid in de buurt wordt leuk gevonden.’

ROL CORPORATIES

Nu de crisis voorbij is, en de woningmarkt in alle segmenten aantrekt, ziet De Jong een rol voor corporaties om middeldure woningen te bouwen, met name in wijken met achterstand in Zuid. ‘Je ziet dat sommige corporaties de stoute schoenen aantrekken en heel heel voorzichtig een ander segment bouwen in die wijken. Een mix van woningen en bewoners in een wijk is goed. Dat trekt de buurt omhoog.’

HART VERPAND

De Jong heeft zijn hart verpand aan Zuid. Omdat de mensen blij zijn met ontwikkelingen, legt hij uit. ‘In andere stadsdelen krijg je nog wel eens weerstand op plannen. In Zuid gebeurt dat veel minder. Mensen willen graag vooruit, en zien elke ontwikkeling als een kans. Dat is fijn werken.’ ■



PROJECT UITGELICHT KATENDRECHT

‘Moeilijke stukken op Katendrecht hebben we met enorme snelheid tot ontwikkeling gebracht. Het centrum hebben we verder op twee oevers weten te krijgen. Ik ben daar trots op. Katendrecht is als een speer omhoog gegaan.’

Gast aan tafel:

Burgemeester Aboutaleb.

Gespreksstof:

‘Kansen die er liggen om Zuid steeds aantrekkelijker te maken.

Privé:

Berry Westra, een prominent Nederlands bridgespeler. Eén van mijn hobby's.’
Beste advies: ‘Kijk naar wat je allemaal wel kunt doen. Zoek de kansen en niet de problemen.’

FAVORIETEN:

Restaurant:

‘Héroïne, heerlijk eten.’

App: ‘Ik ben niet zo apperig.’

Koffie: Lantaarn

het Venster. ‘Lekker dicht bij het werk

met fantastisch uitzicht op de Rijnhaven.’

Winkel: Donner.

‘Fantastisch aanbod.’

Gebouw: ‘Het

stadhuis van Rotterdam. Ik hou

erg van de vroeg twintig eeuwse stijl.’

Public Space:

‘Het Piazza del Campo in Siena is onovertroffen.’

Serie Netflix:

‘House of Cards. Eigenlijk de enige

serie die ik ooit heb bekeken.’

Krant: ‘De Volkskrant. Ik spel hem elke dag.’

Boek: ‘Grijze zielen van Philippe Claudel. De

zinloosheid van de

loopgravenoorlog in de Eerste Wereldoorlog wordt tastbaar.’

Vakantie: ‘IJsland, een mooiere natuur ken ik niet.’

Toeristische tip:

‘IJsland dus.’